

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 52717-10-19 שפורר נ' לשכת עורכי הדין בישראל ואח'

1 המשיבים טענו כי משעה שהסכימו לדחיית התביעה, כשביסוד הסכמה זו עמד שיקול
2 ציבורי ולא חוסר סיכויי התביעה, ומשאין מדובר ב"תביעת השתקה", אין לחייבם כלל
3 בהוצאות, ולחילופין יש לפסוק הוצאות מתונות בלבד.
4
5 בית המשפט קמא הפנה לפסיקה, לפיה, "יש לפסוק לבעל הדין שזכה בדינו הוצאות .3
6 ריאליות, כלומר ההוצאות שהוציא בפועל או שהתחייב להוציא" (ע"א 2617/00 מחצבות
7 כנרת (שותפות מוגבלת) נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה נצרת עילית (30.6.2005)),
8 וציין כי המערערת לא המציאה אסמכתאות הן ביחס לשכר הטרחה והן ביחס להוצאותיה.
9 על אף זאת קבע בית המשפט, כי שכר הטרחה שביקשה המערערת הוא סביר, בהתחשב
10 בשכר הטרחה שהיה מתקבל בהתאם לכללי לשכת עורכי הדין (התעריך המינימלי
11 המומלץ), תש"ס – 2000 ובהתחשב בהיקף ובמורכבות התביעה, וביחס להוצאות – מאחר
12 שהמערערת לא המציאה, כאמור, אסמכתאות לסכום שנתבע על ידה, ו"על דרך
13 האומדנה", הסכום הסביר הוא 20,000 ₪.
14 בית המשפט לא הסתפק בכך וציין את השיקולים להפחתת או להעלאת שיעור ההוצאות.
15 הוא דחה את הטענות ההדדיות של הצדדים ביחס לאופן ניהול המשפט, ציין את הסכמת
16 המשיבים לדחיית התביעה (ולא מחיקתה בלבד) בשלב שלפני תחילת שמיעת הראיות
17 והעדים, דחה את טענות המערערת ביחס לחלות דוקטרינת ה-ANTI-SLAPP וביחס
18 לעקרון של "ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו", משום ששניהם לא הוחלו על שיטת
19 המשפט בישראל ובהיותם נוגדים את הפסיקה ביחס לפסיקת הוצאות ריאליות, ובסופו של
20 דבר מצא כי ראוי להפחית מעט מהסכומים שנזכרו, באופן שסכום שכר הטרחה יעמוד על
21 סך 55,000 ₪ (כולל מע"מ) וסכום הוצאות המשפט יעמוד על סך 15,000 ₪.
22

הערעור ותמצית טענות הצדדים

23
24
25 בפתח עיקרי הטיעון של המערערת נכתב: "לשיטת בית המשפט קמא, מדובר על הוצאות .4
26 ריאליות בלבד, קרי: השבת שכר הטרחה וההוצאות שהוציאה המערערת בלבד. לשיטת
27 המערערת, שהיא נושא ערעור זה, הוצאות המשפט צריכות לשקף ערכים ועקרונות
28 חשובים יותר, שנועדו למנוע תביעות השתקה, ואשר נועדו לגרום לכך שגופים ציבוריים
29 יחשבו פעמיים בטרם ישתמשו במשאבי ציבור לצורך רדיפה אחר עיתוננים".
30 זהו הציר העיקרי לאורך כל נימוקי הערעור, שבהם מתוארים באריכות הליכים אחדים
31 שהתנהלו במסגרת התביעה, נטען כי המשיב שיקר בתצהירו וכי "התביעה הוגשה כאשר
32 [היא] עומדת על כרעי תרנגולת מבחינה עובדתית".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 52717-10-19 שפורר נ' לשכת עורכי הדין בישראל ואח'

1 לפיכך, לשיטתה, ההוצאות שראוי היה להטילן הן "הוצאות ראויות, הולמות
2 ומשמעותיות".
3 במהלך הדיון בערעור הודיע ב"כ המערערת כי הערעור מתמקד בסכום ההוצאות ולא
4 בסכום שכר הטרחה שנפסק, וביחס לסכום ההוצאות הוסיף כי "ההיקף של שעות בתיק
5 הזה הוא היקף של אדם שמתגונן על החיים שלו".
6
7 5. המשיבים טוענים כי התביעה שהוגשה איננה "תביעת השתקה", ומכל מקום בית המשפט
8 קמא לא קבע כך, וכי ממילא הדוקטרינה הנטענת על ידי המערערת איננה נתמכת בפסיקה
9 הישראלית.
10 לטענתם, בקשתם לדחיית התביעה נבעה משיקולים ציבוריים בלבד ולא משום חוסר
11 סיכוייה.
12 לדבריהם, דחיית התביעה בשלב שבו היא נדחתה הצדיקה אי פסיקת הוצאות, אך הם בחרו
13 שלא להגיש ערעור על כך.
14 המשיבים מפנים לדברי בית המשפט קמא, לפיהם המערערת לא המציאה כל אסמכתא
15 בדבר ההוצאות הנטענות על ידה.
16

דיון והכרעה

17
18
19 6. הלכה היא כי אין דרכו של בית המשפט של ערעור להתערב בשיעור ההוצאות שנפסקו על
20 ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה טעות משפטית או כאשר דבק
21 פגם מהותי בשיקול דעתה, ואף אין די בטענה לפיה הוצאות המשפט שנפסקו אינן משקפות
22 את ההוצאות בפועל כדי להצדיק חריגה מכלל אי ההתערבות (ע"א 8775/18 סילביה נאור
23 נ' עיריית חולון (3.6.2020); ע"א 3354/18 פלונית נ' פלונית (23.3.2020); ע"א 4006/13
24 ברייר נ' מנהל מס שבח מקרקעין חדרה (1.8.2013); ע"א 1880/19, ע"א 1905/19 הליגה
25 למניעת מחלות ריאה תל-אביב נ' שיר משכנות וותיקים בע"מ (25.10.2020)).
26 ראוי בענייננו להפנות גם לדבריו של כב' השופט (כתוארו אז) גרוניס ב-ע"א 9535/04 סיעת
27 "ביאליק 10" נ' "סיעת יש עתיד לביאליק", פ"ד (1) 391, בעמוד 395: "בתי משפט
28 שלערעור מתייחסים במורת רוח לערעורים העוסקים אך ורק בסוגיית ההוצאות
29 שהשיתה הערכה הדיונית. לא אחת נקבע כי רק במקרים חריגים תתערב ערכאת הערעור
30 בפסיקת הוצאות. . . עמדה זו של ערכאת הערעור נובעת מכך שלערכאה הדיונית ניתן
31 שיקול דעת רחב ואף רחב מאוד בשאלה מה סכום ההוצאות ושכר הטרחה שיושת על בעל
32 הדין שהפסיד בדינו. . .".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 52717-10-19 שפורר נ' לשכת עורכי הדין בישראל ואח'

1 נקדים ונאמר כי בענייננו ולאחר שבחנו את טיעוני הצדדים, בכתב ובעל פה, לא מצאנו כי
2 יש הצדקה לסטות מהכלל האמור.
3

4 כפי שנפסק ב-ע"א 2617/00 מחצבות כנרת (שותפות מוגבלת) נ' הוועדה המקומית לתכנון .7
5 ולבניה נצרת עילית, פ"ד ס(1) 600 (פסקה 20): "יש לפסוק הוצאות משפט ריאליות בכפוף
6 להיותן סבירות, הכרחיות ומידתיות" וכן (פסקה 25): "ההכרה בפסיקת הוצאות
7 "ריאליות" כנקודת מוצא משמע כי הטוען להוצאות הוא שצריך להוכיח את שיעורן
8 בפועל".

9 בענייננו, כפי שציין בית המשפט קמא (בסעיף 37 לפסק הדין), "לעניין ההוצאות של
10 הנתבעת [המערערת], הרי זו טוענת כי עבודתה מוערכת "בשלוש פעמים סכום זה"
11 [הכוונה לסכום שכר הטרחה שביקשה, כ-65,000 ₪]... אלא, שמלבד הערכה כללית זו, לא
12 הוצג כל תחשיב של הוצאות ריאליות של הנתבעת, לא תחשיב של שעות העבודה, לא
13 תחשיב כלכלי של אובדן שכר או רווח, ולמעשה לא הוצג תחשיב כלשהו, אלא אמירה
14 כללית בדבר ההשקעה הרבה של הנתבעת בניהול התיק. באופן דומה לא הציגה הנתבעת
15 גם קבלות על הוצאות נלוות כגון: צילומים, שליחויות וכד'".
16 בהתחשב בכך שהמערערת לא הציגה אסמכתאות בדבר הוצאותיה (היא לא טענה אחרת
17 גם בערעור), ובהתחשב ביתר השיקולים שמנה בית המשפט קמא, ובכללם החסכון שנגרם
18 בזמנם ובמאמציהם של בית המשפט ושל הצדדים מכך שהתביעה נדחתה בשלב שלפני
19 תחילת ההוכחות, הסכמת המשיבים לדחיית התביעה תחת מחיקתה, ועוד, איננו סבורים
20 כי יש הצדקה להתערב בשיקול דעתו ביחס לסכום ההוצאות שנפסק.
21

22 ביחס לנימוק הערעור העיקרי הנשען על היותה של התביעה שהוגשה, לשיטת המערערת, .8
23 "תביעת השתקה"- כפי שצוין ב-רע"א 1239/19 שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ
24 (8.1.2020), נושא זה טרם נדון בהרחבה בפסיקה הישראלית, והדיון המצומצם בו היה
25 קשור לגבולות ההגנות וההקלות הקבועות בחוק איסור לשון הרע ולאז דווקא בקשר
26 לפסיקת הוצאות.

27 מכל מקום, נימוק זה צריך להידחות משום שבית המשפט קמא לא קבע, הן בהחלטתו
28 נושא הערעור והן בהחלטות נוספות שנתן, כי התביעה שהוגשה הייתה תביעת השתקה.
29 ניתן למצוא תימוכין בדברים שכתב, לפיה שאלה זו לא הוכרעה לכאן או לכאן:
30 בהחלטה נושא הערעור ציין בית המשפט, במסגרת השיקולים שמנה (בסעיף 41): "כי
31 מדובר היה בתיק בו הוצבה מחלוקת עמוקה בין הצדדים, כאשר מצד אחד עמד על הכף
32 שם הטוב של התובעים, אשר נטענו כלפיהם דברים קשים, ומצד שני עמד על הכף
33 יושרה המקצועי של הנתבעת והסיכון להיות מחויבת בסכום כספי ניכר".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 52717-10-19 שפורר נ' לשכת עורכי הדין בישראל ואח'

- 1 בהחלטה קודמת שנתן ביום 23.4.2017 בבקשת המערערת (אין המדובר בטעות) לתיקון
2 כתב התביעה נכתב (בסעיף 42): "מובן כי בשלב מוקדם זה של ההליך אין לבית המשפט
3 את הכלים לפסוק האם מדובר בהכפשה או שמא מדובר בטענות אמת, והדבר יבורר
4 בהליך המשפטי . . ." (מוצג 7 למוצגי המשיבים).
- 5 מובן כי ערכאה זו איננה יכולה להסתמך על דברים שלא התבררו במסגרת ההליך המשפטי
6 כסדרו, אלא על פרסומים מסוימים באמצעי התקשורת ביחס לפרשיות שנדונו בפרסומים
7 נושא התביעה, כדי להגיע למסקנה כי התביעה היתה או לא היתה "תביעת השתקה".
8
- 9 .9. וכן לא ניתן להישען על הפסוק מספר דברים (פרק יט', פסוק יט'): "ועשיתם לו כאשר זמם
10 לעשות לאחיו", שעניינו אחר לחלוטין: הענשת עדים זוממים (עדים שהעידו על התרחשות
11 דבר בתאריך מסוים ובמקום מסוים ובאו עדים אחרים ואמרו: באותה שעה עמנו הייתם
12 במקום אחר. עיינו בערך "עדים זוממים", אינציקלופדיה יהודית, אתר דעת).
13 מלבד זאת, גם עיקרון זה לא אומץ בחקיקה או בפסיקה הישראלית.
14
- 15 .10. סיכומו של דבר לא מצאנו, כאמור, כל הצדקה לסטות מהכלל של אי התערבות בשיקול
16 הדעת של הערכאה הדיונית ביחס לסכום ההוצאות שנפסק.
17 למען הסר ספק, נוסיף, כי לא מצאנו כל הצדקה להתערב גם בשיקול הדעת של בית המשפט
18 קמא ביחס לסכום שכר הטרחה שנפסק, מטעמיו.
19
- 20 .11. לפיכך אנו מחליטים לדחות את הערעור.
21 ביחס להוצאות הערעור – למרות דחיית הערעור ובהתחשב בכך שבית המשפט קמא כבר
22 מצא לנכון להפחית מהסכומים אותם מצא כסבירים בשל נימוקים נוספים שמנה, איננו
23 פוסקים הוצאות.
24 המזכירות תשיב למערערת (באמצעות ב"כ) את העירבון שהפקידה.

ניתן היום, כ"ט כסלו תשפ"א (14 בדצמבר 2020), בהעדר הצדדים.

יעל בלכר, שופטת

ארז יקואל, שופט

יונה אטדגי, שופט
אב"ד

30